

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/686/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112208873
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1112208873.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej a členov senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej v právnej veci navrhovateľa: V. Ž., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. X. X, J., zast. FUTEJ & Partners, s.r.o., Radlinského 2, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Národnou bankou Slovenska, Imricha Karvaša 1, Bratislava, IČO: 30 844 789, o náhradu škody vo výške 11.040 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 3. júla 2014, č.k. 16C 66/2012-168, a proti uzneseniu tohto súdu zo dňa 29. septembra 2014, č.k. 16C 66/2012-215, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdzuje.

Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa č. k. 16C 66/2012-215 zo dňa 29.09.2014 potvrdzuje.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť mu sumu 11.040,- eur s príslušenstvom titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, a zároveň rozhodol, že nepožiada Súdny dvor Európskej únie o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a zamietol návrh navrhovateľa na prerušenie konania. Odporcovi nepriznal náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie o zamietnutí návrhu odôvodnil právne ust. § 3 ods. 1, 2, § 9 ods. 1 a 2, § 15 ods. 1, § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov a vecne tým, že navrhovateľ v konaní nepreukázal vznik škody, ani namietaný nesprávny úradný postup odporcu, a tým ani príčinnú súvislosť medzi ním tvrdenou škodou a nesprávnym úradným postupom odporcu. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p., a v konaní úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, nakoľko ich náhradu nežiadal návrhom.

Vykonaným dokazovaním zistil, že Úrad pre finančný trh rozhodnutím zo dňa 21.03.2002 schválil **PODIELOVÉMU DRUŽSTVU SLOVENSKEJ INVESTÍCIE** (ďalej len „Družstvo“) Prospekt investície, pri ktorom Družstvo požiadalo návrhom na začatie konania doručeným úradu dňa 16.04.2003 o schválenie jeho dodatku, a to zápisnicou z riadnej členskej schôdze Družstva zo dňa 09.01.2003, podľa ktorej mal Úrad pre finančný trh schválením Prospektu investície odobriť projekt družstiev, pričom Úrad pre finančný trh v upozornení zo dňa 13.05.2003 oboznámil Družstvo o splnení podmienok pre schválenie tohto dodatku a upozornil Družstvo, že nie je povinný preverovať pravdivosť alebo hodnovernosť údajov uvedených v Prospekte investície, s výnimkou identifikačných údajov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a oprávnenosti osôb podpisujúcich Prospekt, z

dôvodu, že vykonáva dohľad nad činnosťou vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa ust. § 135 ods. 1 zák. č. 566/2001 Z.z., ale nie dohľad nad celkovou činnosťou Družstva. Dňa 02.06.2008 uzavrelo Družstvo s obchodnou spoločnosťou CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s. v likvidácii, Poľná č. 1, Bratislava, IČO: 35 828 749, (ďalej „obchodník s cennými papiermi“) Zmluvu o riadení portfólia, podľa ktorej sa obchodník s cennými papiermi, ako obhospodarovateľ, zaviazal riadiť portfólio Družstva ako jeho klienta v súlade so schváleným Prospektom investície a jeho dodatkami, čo v sebe zahŕňalo hospodárenie s portfóliom klienta na základe rozhodnutia obhospodarovateľa, sledovanie a vyhodnocovanie spravovaného portfólia, obstarávanie predaja cenných papierov z portfólia klienta, uschovávanie a správu cenných papierov, optimalizáciu portfólia, poskytovanie konzultácií a finančných analýz, a obchodník s cennými papiermi sa zaviazal zabezpečiť mieru zhodnotenia portfólia klienta vo výške 8 % ročne. Poukázal na skutočnosť, že Národná banka Slovenska rozhodnutím zo dňa 08.01.2008, č. OPK-9750-3/2007, uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 500.000,- Sk za porušenie v rozhodnutí špecifikovaných ustanovení zák. č. 566/2001 Z.z., pričom po jeho zrušení rozhodnutím zo dňa 20.08.2008, č. OPK-9750-5/2007 uložila obchodníkovi s cennými papiermi opätovne pokutu vo výške 300.000,- Sk za porušenie v rozhodnutí špecifikovaných ustanovení zák. č. 566/2001 Z.z., a rozhodnutím zo dňa 22.04.2008, č. OPK-2744-5/2007-PLP zmenila obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, a povolila mu, okrem iného, poskytovanie investičnej služby podľa ust. § 6 ods. 1 písm. d) v spojení s § 5 ods. 1 písm. a), b), c) zák. č. 566/2001 Z.z., s obmedzením podľa § 59 ods. 3 tohto zákona a poskytovanie investičných služieb, investičných činností a vedľajších služieb podľa § 6 ods. 1 a 2 v spojení s § 5 ods. 1 zák. č. 566/2001 Z.z. v špecifikovanom rozsahu.

Po obdržaní výpovede obchodníka s cennými papiermi zo Zmluvy o riadení portfólia požiadalo Družstvo listom zo dňa 15.04.2010 Národnú banku Slovenska o preskúmanie postupu obchodníka s cennými papiermi a o výkon dohľadu na mieste dôvodiac, že výpoveďou zmluvy sa Družstvo dostalo do zložitej situácie, pretože obchodník s cennými papiermi zabezpečoval pre Družstvo odbyt výrobkov a iné, a listom zo dňa 23.04.2010 požiadalo Družstvo Národnú banku Slovenska o zjednanie nápravy v činnosti obchodníka s cennými papiermi, pretože tento si neplnil voči nemu svoje základné povinnosti, spočívajúce v zabezpečení zhodnotenia finančných prostriedkov jemu zverených do správy. Poukázal na skutočnosť, že Národná banka Slovenska rozhodnutím o predbežnom opatrení zo dňa 12.07.2010, č. ODT-8305/2010 podľa § 25 ods. 1 písm. a) zák. č. 747/2004 Z.z. uložila obchodníkovi s cennými papiermi povinnosť zdržať sa nakladania s majetkom klientov, ktorý mu bol zverený bez písomného súhlasu Národnej banky Slovenska, keďže na základe oznámenia klientov, najmä Družstva, vzniklo dôvodné podozrenie z možného poškodenia klientov obchodníka s cennými papiermi, a rozhodnutím zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, potvrdeným Bankovou radou Národnej banky Slovenska (rozhodnutím zo dňa 01.03.2011, č. GUV-274/2011), odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb z dôvodov podľa § 156 ods. 2 písm. a), § 55 ods. 7, ods. 9, § 85 ods. 2 v spojení s ust. § 84 ods. 1 písm. b), § 76 ods. 2 a § 77 ods. 7 zák. č. 566/2001 Z.z.. Rozhodnutím zo dňa 26.08.2010, č. OPK-5664/1-5/2010 zastavila konanie o schválenie dodatku k Prospektu investície z dôvodu, že i napriek poskytnutiu dostatočnej lehoty na odstránenie nedostatkov, žiadosť Družstva neobsahovala náležitosti stanovené zákonom, čo potvrdila Banková rada Národnej banky Slovenska rozhodnutím zo dňa 07.12.2010, č. GUV-1744/2010. Rozhodnutím zo dňa 30.05.2011, č. ODT-10890-4/2010, právoplatným dňa 18.07.2011, zakázala Národná banka Slovenska Družstvu, ako vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt, predaj majetkových hodnôt s tým, že zmenou skutočností uvedených v Prospekte investície Družstvo tento Prospekt nedodržiavalo, a neurobilo žiadne kroky k tomu, aby stav Družstva uviedlo do súladu s údajmi v Prospekte investície. Národná banka Slovenska podala dňa 27.07.2010 trestné oznámenie na neznámeho páchatela po tom, čo pri výkone dohľadu na diaľku zistila skutočnosti nasvedčujúce spáchaniu skutku, ktorý by mohol naplniť znaky skutkovej podstaty trestného činu. Mal tiež za preukázané, že Národná banka Slovenska podľa zápisu z prerokovania problémov a nezrovnalostí zo dňa 24.08.2007 zistila, že majetok vložený do investičných nástrojov Družstva je tvorený podielmi v družstvách EDSI, KPDSI a DDSI a na 98,85 % podielom zmenkami emitenta CI HOLDING, akciová spoločnosť, a že nakoľko v zmysle prijatej investičnej stratégie v Prospekte investície, by angažovanosť voči jednému emitentovi nemala prekročiť 30 % podielu na celkových aktívach vyhlasovateľa verejnej ponuky, a podiel emitenta CI HOLDING, akciová spoločnosť na celkových aktívach predstavovala 91,45 %, Prospekt investície nebol zo strany Družstva dodržaný. Národná banka Slovenska preto považovala za vhodné v aktívach družstva umiestniť finančné nástroje aj iných subjektov, ako subjektov nachádzajúcich sa v skupine CI HOLDING, a.s., z dôvodu rozloženia investičného rizika, a odporučila zosúladiť štruktúru aktív Družstva podľa schváleného Prospektu investície najneskôr do 31.12.2007. Splnomocnený zástupca Družstva na to v liste zo dňa 10.10.2007 uviedol, že zo strany Družstva nedošlo k porušeniu zákona ani Prospektu

investície, nakoľko jeho znenie umožňovalo rozloženie finančných nástrojov v portfóliu aj tak, že sa v ňom budú nachádzať iba finančné nástroje jedného eminenta. Súd prvého stupňa ďalej uviedol, aké skutočnosti zistil z listinných dokladov, a z dokladov, predložených na CD nosiči, týkajúce sa najmä postupu Družstva vo vzťahu k obchodníkovi s cennými papiermi.

Zo spisu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 19C 56/2011 zistil, že predmetom konania medzi navrhovateľom PODIELOVÝM DRUŽSTVOM SLOVENSKE INVESTÍCIE (ďalej len „Družstvo“) a odporcom SR - Národná banka Slovenska je náhrada škody vo výške 63,163.426,03 eur s príslušenstvom, spôsobenej nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska, spočívajúceho v tom, že táto po zistení závažných nedostatkov v činnosti obchodníka s cennými papiermi pri výkone dohľadu nad jeho činnosťou neurobila riadne a včas úkony potrebné pre nápravu nedostatkov a ani na ich zamedzenie do budúcnosti, neurobila ani potrebné opatrenia na zabránenie vzniku škody na majetku Družstva, keď ho najmä včas neupozornila na riziká, vyplývajúce z činnosti obchodníka s cennými papiermi, voči ktorému tiež včas a účinne nezasiahla, čím mala spôsobiť, že obchodník s cennými papiermi mohol v protiprávnom konaní na ujmu Družstva pokračovať a Družstvo si nemohlo uplatniť nárok na náhradu za nedostupný klientsky majetok u garančného fondu investícií. Družstvo v tomto konaní namietalo i zbytočné prietahy resp. nečinnosť Národnej banky Slovenska. Uviedol, že konanie nie je právoplatne skončené.

Zistil tiež, že Okresný súd Bratislava I uznesením zo dňa 11.04.2011, č. k. 3K 95/2010-21, právoplatným dňa 05.05.2011, vyhlásil konkurz na majetok Družstva ako úpadcu, a do funkcie správcu konkurznej podstaty ustanovil C. C. B., ktorý vo vyjadrení zo dňa 27.12.2013 uviedol, že konkurz nie je právoplatne skončený. V záujme úpadcu je vedených približne 200 súdnych konaní, z ktorých väčšina je tvorená uplatnenými nárokmi z odporovateľných právnych úkonov pred vyhlásením konkurzu, ktorými boli niektorí veritelia úpadcu uspokojení na úkor ostatných veriteľov. Najväčšie nároky úpadcu predstavujú tie, ktoré sú uplatnené voči SR-Národnej banke Slovenska, voči poisťovni Chartis Europe, voči členom predstavenstva úpadcu, voči SR-Garančnému fondu investícií a voči obchodníkovi s cennými papiermi.

Poukázal na to, že navrhovateľ sa stal členom Družstva, vystupoval pod por. č. člena 13462, a vložil do Družstva členský vklad, a podľa rozhodnutia predstavenstva Družstva zo dňa 16.04.2010 bol vlastníkom členského podielu v Družstve v hodnote 7.040 eur. Jeho členstvo v Družstve zaniklo ku dňu 10.12.2010 na základe písomnej žiadosti zo dňa 19.07.2010, ktorou požadoval vyplatenie vyrovnávacieho podielu vo výške 7.040,- eur a vyplatenie zmenky ID 2652 vo výške 4.000,- eur, pričom navrhovateľovi vzniklo právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu v sume 7.040,- eur, tak ako to vyplýva z potvrdenia o zániku členstva v Družstve a o vzniku nároku na vyrovnací podiel zo dňa 23.02.2011. Samotná škoda v uplatňovanej výške zodpovedala finančným prostriedkom, vloženým navrhovateľom do Družstva formou členského vkladu a zmenky, ktoré mu neboli vyplatené v dôsledku nedostatočného výkonu dohľadu Národnej banky Slovenska nad povinne dohliadanými subjektami. Navrhovateľ si formou prihlášky uplatnil svoju pohľadávku vo výške 11.310,05 eur voči Družstvu v konkurznom konaní, vedenom voči Družstvu ako úpadcovi pod sp. zn. 3K 95/2010. Jeho pohľadávka bola správcom konkurznej podstaty v celom rozsahu popretá, a navrhovateľ podal incidenčnú žalobu na určenie oprávnenosti jeho pohľadávky. Konanie je vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 2Cbi 53/2011, a nie je právoplatne skončené. Navrhovateľ mal za to, že škoda mu vznikla nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska pri výkone dohľadu nad povinne dohliadanými subjektami finančného trhu, teda nad Družstvom, ktorého bol členom, a nad obchodníkom s cennými papiermi, a požiadal Národnú banku Slovenska o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ale jeho nárok nebol ani čiastočne uspokojený. Odporca s návrhom nesúhlasil, keď mal za to, že postupoval v súlade so zákonom č. 747/2004 Z.z. o dohľade a so zákonom č. 566/2001 Z.z., a jeho konanie preto nemohlo mať bezprostredný a priamy vplyv na vznik škody navrhovateľa.

Súd prvého stupňa vyhodnotil, že navrhovateľ v konaní nepreukázal existenciu predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z., na vyodenie ktorej je potrebné kumulatívne splnenie všetkých zákonom stanovených podmienok, ktorými sú existencia majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, pričom nepreukázanie čo i len jedného z týchto predpokladov má za následok zamietnutie celého návrhu. Mal za to, že navrhovateľ v konaní nepreukázal vznik škody. V tejto súvislosti

poukázal na ustálenú judikatúru, podľa ktorej nárok na náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. môže byť v občianskom súdnom konaní úspešne uplatnený voči štátu až vtedy, ak nemožno dosiahnuť uspokojenie pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi iným titulom, napr. titulom vydania bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal a je povinný ho vydať. Vyvodil, že ak má navrhovateľ pohľadávku voči subjektu, ktorý ju získal ako prospech a má povinnosť tento prospech vydať, resp. kým nepreukázal bezúspešné domáhanie sa úhrady pohľadávky voči dlžníkovi, nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu, a tým ani predpoklad existencie škody. Uviedol, že navrhovateľ sa ako bývalý člen Družstva, s ktorým bol v právnom vzťahu, a z ktorého mu v prípade vystúpenia vzniklo právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu, musí domáhať zaplatenia svojej pohľadávky voči Družstvu, ktoré je vo vzťahu k nemu v pozícii dlžníka, resp. osoby, ktorá je povinná navrhovateľovi vydať získaný prospech v podobe vyrovnacieho podielu. Navrhovateľ však nepreukázal bezúspešnosť uplatňovania svojich práv, keďže ani konkurzné konanie, a ani konanie o ním podanej incidenčnej žalobe nie je právoplatne skončené. Až následne, teda až v prípade bezúspešného uplatňovania pohľadávky voči Družstvu, by bolo totiž možné ustáliť, či a najmä v akej výške by vôbec navrhovateľovi vznikla škoda, čo je rozhodná okolnosť aj pre plynutie premlčacej doby na uplatnenie nároku na náhradu škody voči štátu. Skonštatoval, že ak v čase rozhodovania súdu o uplatnenom nároku na jej náhradu škoda neexistuje, bol nárok navrhovateľom uplatnený predčasne.

Z uvedeného vyvodil, že navrhovateľ nepreukázal existenciu škody ako jeden z predpokladov zodpovednosti štátu podľa zák. č. 514/2003 Z.z., a mal za to, že nepreukázal ani namietaný neprávny úradný postup Národnej banky Slovenska, ktorý mal podľa neho spočívať v oneskorenom zistení neaktuálnosti údajov zahrnutých do Prospektu investície a tým neplatnosti Prospektu investície a následnom oneskorení zakázania činnosti Družstva, a tiež v prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zisteníach v prerokovaní nedostatkov podľa zápisu zo dňa 24.08.2007, ako aj po zistení závažných pochybení obchodníka s cennými papiermi pri činnosti voči Družstvu.

Pokiaľ ide o nesprávny úradný postup spočívajúci v oneskorenom zistení neaktuálnosti údajov zahrnutých do Prospektu investície a tým neplatnosti Prospektu investície a následnom oneskorení zakázania činnosti Družstva, súd prvého stupňa uviedol, že dohľad Národnej banky Slovenska nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, bol regulovaný zák. č. 566/2001 Z.z. v obmedzenom, resp. vymedzenom rozsahu, spočívajúcom v kontrole povinností uložených vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt zákonom, a k takým povinnostiam patrila až od 01.01.2009 i povinnosť aktualizácie Prospektu investície podľa ust. § 125c ods. 1 v spojení s ust. § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. a až od 01.06.2010 povinnosť dodržiavania Prospektu investície podľa ust. § 129 ods. 3 zák. č. 566/2001 Z.z.. Mal potom za to, že v zmysle relevantného znenia zákona č. 566/2001 Z.z. účinného v roku 2007 nebolo možné vyhlasovateľovi ponuky majetkových hodnôt uložiť sankciu za nedodržiavanie Prospektu investície a ani za jeho neaktualizovanie, pretože takéto povinnosti neboli vyhlasovateľovi v predmetnom období zákonom uložené. Dospel preto k záveru, že povinnosť aktualizácie Prospektu investície sa vzťahovala primárne na Družstvo, ktoré malo v takom prípade vypracovať dodatok Prospektu investície a predložiť ho na schválenie Národnej banke Slovenska. Keďže tak neurobilo, mohla Národná banka Slovenska nové významné skutočnosti zistiť až s určitým časovým odstupom, najmä pri plnení zákonom uloženej periodickej informačnej povinnosti Družstva, s tým, že nie je možné opomenúť, že štatutárny orgán Družstva počas celej doby verejnej ponuky zodpovedal za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investícií, pričom schválenie Prospektu investície nemalo za následok aj schválenie Zmluvy o riadení portfólia. V tejto súvislosti zdôraznil, že Národná banka Slovenska nemala právomoc vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva s tým, že Družstvo až do 15.04.2010 nesignalizovalo Národnej banke Slovenska zhoršenie jeho finančnej situácie, príp. nedostatky v činnosti obchodníka s cennými papiermi, a až pri výkone dohľadu na mieste samom, od 20.04. do 06.05.2010, Národná banka Slovenska zistila zmeny v údajoch v Prospekte investície, ktoré by mohli ovplyvniť hodnotenie majetkových hodnôt, s následkom neaktuálnosti Prospektu investície, nie však jeho neplatnosti, pretože zo žiadnych ustanovení zák. č. 566/2001 Z.z. nevyplýva neplatnosť Prospektu investície pre neaktuálnosť jeho údajov. Poukázal na skutočnosť, že Národná banka Slovenska vyzvala Družstvo na predloženie žiadosti o schválenie dodatku Prospektu investície, ktorú síce predložilo, táto však (ako vyplýva z rozhodnutia banky č. OPK-5664/1-5/2010 zo dňa 26.08.2010) neobsahovala všetky náležitosti podľa zák. č. 747/2004 Z.z., pričom rovnaké nedostatky mal aj dodatok Prospektu investície v zmysle zák. č. 566/2001 Z.z., a keďže tieto nedostatky neboli odstránené, bolo konanie zastavené. Národná banka Slovenska ukončila aj ňou iniciované konanie o uložení sankcie podľa ust. § 144 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. vydaním rozhodnutia

č. ODT-10890-4/2010 zo dňa 30.05.2011, ktorým zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt. Dospel potom k záveru, že Národná banka Slovenska konala v rámci svojich oprávnení stanovených zákonom, a v jej postupe namietaný nesprávny úradný postup nezistil.

Vo vzťahu k namietanému nesprávnemu úradnému postupu, spočívajúcom v prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu uviedol, že predmetom konania je nesprávny úradný postup odporcu, a nie obchodníka s cennými papiermi, a preto v priamej príčinnej súvislosti s ním mohla vzniknúť škoda len Družstvu a nie navrhovateľovi, ktorý nebol v žiadnom záväzkovom ani inom vzťahu s obchodníkom s cennými papiermi, keďže zmluvnou stranou Zmluvy o riadení portfólia bolo len Družstvo. Poukázal na skutočnosť, že dohľad Národnej banky Slovenska bol limitovaný zák. č. 566/2001 Z.z., a informácie a podklady zistené v rámci predmetu dohľadu podľa ust. § 135 ods. 2 a § 137 ods. 2 zák. č. 747/2004 Z.z. o dohľade, sa vzťahovali výlučne ku konkrétnemu druhu dohliadaného subjektu, v danom prípade Družstvu, ktorému zákon neukladal povinnosti v oblasti obmedzenia a rozloženia rizika, prípadne krytia rizika, a Národná banka Slovenska podľa platnej úpravy v danom období (rok 2007) nemohla uložiť Družstvu sankciu, pretože povinnosť dodržiavať Prospekt investícií sa na Družstvo v tom čase nevzťahovala, a preto nemohla konať nad rámec, rozsah a spôsob stanovený zákonom. Národná banka Slovenska zistené nedostatky a nezrovnalosti v činnosti Družstva prerokovala na stretnutí s členmi štatutárneho orgánu Družstva dňa 24.08.2007, a dala odporúčania na nápravu tohto stavu, pričom v danom období nemohla uložiť peňažnú sankciu, alebo pozastaviť prípadne zakázať predaj majetkových hodnôt za nedodržiavanie Prospektu investície. Súd prvého stupňa sa nestotožnil ani s argumentáciou navrhovateľa pokiaľ išlo o tvrdý nesprávny úradný postup odporcu, spočívajúci v prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka s cennými papiermi pri činnosti voči Družstvu, a to z dôvodu absencie priamej príčinnej súvislosti s prípadnou škodou na strane navrhovateľa. Zároveň poukázal na to, že z listinných dôkazov, najmä z rozhodnutí Národnej banky Slovenska o uložení pokút vo výške 16.596,96 eur (500.000,- Sk) a vo výške 9.958,18 eur (300.000,- Sk) vyhodnotil, že Národná banka Slovenska činnosť obchodníka s cennými papiermi sledovala, pričom nebolo jej povinnosťou informovať Družstvo o výsledných zisteniach, nakoľko dohľad nad dohliadanými subjektmi je neverejný, ako aj konanie vo veciach dohľadu, a účastníkom konania v konaní o uložení pokuty alebo inej sankcie, alebo opatrenia na nápravu, je len dohliadaný subjekt alebo iná osoba, ktorej sa má pokuta, prípadne sankcia, uložiť. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že bolo primárne povinnosťou Družstva, ktoré malo všetky dostupné informácie o činnosti obchodníka s cennými papiermi, zabezpečiť priamu kontrolu plnenia jeho povinností a dohľad nad jeho činnosťou voči Družstvu, pričom nemožno zanedbať ani povinnosti samotného navrhovateľa, ktorý sa ako člen Družstva mal aktívne a včas zaujímať o svoje práva a ich výkon voči Družstvu a jeho orgánom, a zamedziť tak znehodnocovaniu, príp. nevykonalnosti svojich majetkových a iných práv súvisiacich s Družstvom.

Súd prvého stupňa dospel k záveru, že navrhovateľ v konaní nepreukázal existenciu predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu podľa zák. č. 514/2003 Z.z., a preto jeho návrh ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

Zamietnutie návrhu navrhovateľa na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie odôvodnil právne ust. § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. a vecne tým, že smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/71/ES, na znenie ktorej sa navrhovateľ odvolával v návrhu na začatie prejudiciálneho konania, bola transponovaná do nášho právneho poriadku, do zákona č. 566/2001 Z.z., a týkala sa primárne oblasti právnej úpravy prospektu, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov, a nie pri verejnej ponuke majetkových hodnôt, pričom bola transponovaná v jej súlade. Mal potom za to, že vo vzťahu k prejednávanej veci je irelevantné zaoberať sa otázkami uvedenými v návrhu navrhovateľa na prerušenie konania.

Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a vecne plným úspechom odporcu, ktorému náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si ich náhradu neuplatnil a v konaní mu ani žiadne nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie v časti výroku, ktorým súd prvého stupňa zamietol jeho návrh na zaplatenie náhrady škody s príslušenstvom, a navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť, a jeho návrhu vo veci samej vyhovieť, resp. rozsudok súdu prvého stupňa v uvedenej časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň

žiadal priznať náhradu trov konania. Súdu prvého stupňa vytkol, že nezohľadnil, že Národná banka Slovenska nepostupovala v súlade s princípom právneho štátu, ktorého súčasťou je aj princíp právnej istoty, keď základným atribútom je istota subjektov práva, že sa voči nim bude zachovávať právo, a teda orgány verejnej moci budú vo vzťahu k nim postupovať v súlade s ústavou a platnými právnymi predpismi, t. j., že ich postup bude zo strany subjektov práva predvídateľný. Uviedol, že sa spoliehal, že nedôjde ku škode na jeho úkor, pretože vychádzal z garancie Národnej banky Slovenska ako orgánu dohľadu, a nemohol predpokladať, že dohľad nad Prospektom investície je podľa Národnej banky Slovenska len formálny, resp. že takýto je jeho obsah podľa výkladu odporcu, pretože zákon o dohľade takýmto spôsobom obsah dohľadu nad Prospektom investície nedefinoval, a postup Národnej banky Slovenska bol preto svojvoľný v neprospech každého, kto sa na ňu z hľadiska stability a ochrany investície spolieha. Argument Národnej banky Slovenska, že upozornila Družstvo, že vykonáva dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa ust. § 135 ods. 1 zák. č. 566/2001 Z.z., ale nie dohľad nad celkovou činnosťou Družstva, posúdil ako úplne irelevantný, nakoľko nemohol mať o takto zúženom dohľade orgánu vedomosť, a nesúhlasil ani so záverom súdu prvého stupňa, že neexistuje príčinná súvislosť medzi škodou a porušením zákonných povinností Národnou bankou Slovenska, spočívajúcom v nesprávnom výkone dohľadu, ktorým bol porušený zákon č. 566/2001 Z.z.. Za obzvlášť nepochopiteľný považoval záver súdu prvého stupňa, že sa mal viac starať o svoje záležitosti v rámci zásady „právo patrí bdelym“, nakoľko ku škode došlo v rámci porušenia zákonnej povinnosti banky vykonávať zákonom stanovené povinnosti dohľadu, a nie v dôsledku toho, že nebol „bdelý“ s tým, že mu nepatrili ani zákonom stanovené právomoci dohľadu nad činnosťou Družstva, ani obchodníka s cennými papiermi, ktorými mohol zabezpečiť dodržiavanie zákona o cenných papieroch, resp. sankciami k dodržiavaniu zákona porušujúci subjekt donútiť.

Argumentoval, že Národná banka Slovenska zanedbávala svoje povinnosti pri výkone dohľadu nad Družstvom aj obchodníkom s cennými papiermi minimálne od roku 2007. Poukázal na to, že jej povinnosťou podľa ust. § 137 ods. 2 zákona o cenných papieroch je a bolo zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o skutočnostiach, ktoré sa týkajú dohliadaných subjektov a ich činností, pričom podľa ust. § 135 ods. 1 zákona o cenných papieroch, ktorý platí v tomto znení už od 01.05.2007, Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt, ako aj obchodník s cennými papiermi, patrili a patria k povinne dohliadaným subjektom zo strany Národnej banky Slovenska napriek tomu, že odporca v priebehu celého konania tvrdil opak, a preto mala Národná banka Slovenska zisťovať všetky informácie a podklady o dodržiavaní, resp. nedodržiavaní povolení na činnosť vydaných Národnou bankou Slovenska Družstvu (Prospekt investície, vydaný vtedajším Úradom pre finančný trh a následne pravidelne kontrolovaný Národnou bankou Slovenska) a obchodníkovi s cennými papiermi s tým, že povinný zákonný dohľad zo strany Národnej banky Slovenska bol dokonca koncipovaný tak široko, že má zisťovať informácie a podklady aj o iných rizikách, ako tých vyplývajúcich z povolení na činnosť, vrátane rizík, ktorým sú vystavené dohliadané subjekty a v rámci nich aj Družstvo činnosťou obchodníka, ako i vrátane rizík, ktoré mohli viesť k ohrozeniu záujmov klientov dohliadaných subjektov, teda aj navrhovateľa. Poukázal na skutočnosť, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7C 206/2011 bolo výpoveďou svedka W.. X. I., Q., preukázané, že Národná banka Slovenska už v roku 2007 pri kontrole Družstva zistila, že z hľadiska rizikovosti portfólia má nedostatočne rozložené portfólio, ktoré bolo tvorené zmenkou jediného emitenta, a to spoločnosti CI HOLDING a.s., ktorý v tom čase akcionársky vlastnil obchodníka s cennými papiermi, z čoho vyplýva, že Družstvo malo všetky peňažné prostriedky od neho získané, investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom a Družstvom, a Národná banka Slovenska sa po zistení o rizikovosti portfólia Družstva uspokojila s takou nápravou stavu, že toto portfólio bolo po tomto vytknutí zo strany banky rozložené namiesto jednej do troch zmeniek, a to zmeniek vystavených spoločnosťou CI HOLDING a.s., CI Reality, s.r.o. a GLOBAL production s.r.o., pričom posledné dve spoločnosti boli opäť 100 % dcérskymi spoločnosťami CI HOLDING a.s., a vo všetkých troch spoločnostiach bol navyše, či už členom predstavenstva alebo konateľom, W.. B. Č., vtedajší predseda predstavenstva obchodníka. Uviedol, že Národná banka Slovenska naďalej akceptovala stav, že celé portfólio Družstva je rozložené a investované do prepojených subjektov s CI HOLDING a.s. a obchodníkom, a napriek tomu, že vydala právoplatné sankčné rozhodnutie voči obchodníkovi, v ktorom konštatovala, že obchodník s cennými papiermi vo svojej činnosti, pre svojich klientov a v rámci nich aj výslovne pre Družstvo, porušil zákon o cenných papieroch vo viacerých podstatných ohľadoch, ani po vydaní tohto rozhodnutia okrem udelenej pokuty vo výške 10.000,- eur, nevyužila svoje kompetencie v zmysle zákona o cenných papieroch, a neprijala žiadne následné kontrolné alebo významnejšie opatrenia (predbežne alebo celkom zakázať činnosť obchodníkovi alebo družstvu, resp. zrušiť povolenie na činnosť obchodníkovi, alebo udeliť

sankcie priamo členom predstavenstva alebo obchodníka). Následné podcenenie situácie a umožnenie ďalšej činnosti Družstva aj obchodníka s cennými papiermi, vyústilo v roku 2010 do nedostupnosti navrhovateľom do Družstva vložených prostriedkov, pričom banka svojou nečinnosťou a ľahostajným prístupom k svojim kompetenciám zapríčinila aj to, že už nemohol rozpoznať riziko svojej investície, resp., že túto investíciu mu banka svojim zanedbaným dohľadom ani v minimálnej možnej miere neochránila. Poukázal na skutočnosť, že Národná banka Slovenska tým, že dňa 04.03.2011 obchodníkovi s cennými papiermi odňala licenciu na činnosť a Družstvu zakázala činnosť v roku 2011, potvrdila dlhodobé porušovanie zákona o cenných papieroch, z čoho vyplýva jej tolerovanie porušovania právnych predpisov obchodníkom i Družstvom minimálne od roku 2008 do roku 2011. Vo svojom odvolaní ďalej uviedol, že Národná banka Slovenska rozhodnutím č. ODT-10890-4/2010 zo dňa 30.05.2011, právoplatným dňa 18.07.2011, zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt z dôvodu neaktuálnosti Prospektu investície s tým, že Národná banka Slovenska ustálila trvanie neaktuálnosti Prospektu až od mája 2010 účelovo, nakoľko údaje zahrnuté do Prospektu boli v skutočnosti neaktuálne dlhodobo pred májom 2010, keď ich neaktuálnosť siahala späť k 31.12.2006, kedy došlo v sídle Národnej banky Slovenska dňa 27.08.2007 k stretnutiu s poverenými členmi predstavenstva Družstva za účelom prerokovania nezrovnalostí a problémov v jeho činnosti, a údaje o subjektoch, s ktorými je Družstvo majetkovo prepojené, boli neaktuálne minimálne od 01.10.2009, a údaje o majetkových aktívach, ktoré sa majú nadobudnúť z peňažných prostriedkov nadobudnutých na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt a základné strategické zámery podnikateľskej činnosti Družstva, boli neaktuálne už k 31.12.2006, z čoho vyplýva, že Družstvo svojim konaním porušovalo ust. § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b), c) a h) a § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch od 31.12.2006, avšak Národná banka Slovenska voči Družstvu úradne zasiahla až v máji 2011, kedy činnosť Družstva zakázala.

Mal tiež za to, že súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní nezohľadnil, resp. nesprávne vyhodnotil správu správcu konkurznej podstaty úpadcu - Družstva o stave konkurzu, z ktorej vyplýva, že aktuálny stav konkurzu objektívne vylučuje možnosť navrhovateľa ako veriteľa uspokojiť sa z konkurzu. Dôvodil, že existujúce konkurzné konanie nevylučuje možnosť veriteľa, ktorý si prihlásil pohľadávku do konkurzu, podať žalobu o náhradu škody proti štátu, a nerobí žalobu predčasnou, pretože súd má povinnosť skúmať, či aktuálny stav konkurzu objektívne vylučuje možnosť navrhovateľa ako veriteľa uspokojiť sa v konkurznom konaní, a ak áno, v akom rozsahu, pričom nemá čakať až na konečné rozvrhové uznesenie konkurzného súdu. Z uvedeného vyvodil, že súd prvého stupňa vzhľadom na zistený skutkový stav vec neposúdil po právnej stránke správne, a mal za to, že škoda na jeho strane v čase rozhodovania súdu existovala. Uviedol, že podmienkou vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom podľa ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z.z. nie je, aby poškodený preukázal bezúspešnosť vydania pohľadávky v konkurznom konaní, pretože cit. zákon nedefinuje takúto podmienku ako jednu z predpokladov tejto zodpovednosti. Namietal tiež, že zo zápisníc o pojednávaní pred súdom prvého stupňa vyplýva, že listinné dôkazy neboli riadne vykonané spôsobom podľa ust. § 129 ods. 1 O.s.p. (s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6M Cdo 11/2010 zo dňa 31.01.2012).

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že navrhuje rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdiť, keď mal za to, že súd prvého stupňa vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie za účelom spoľahlivého zistenia skutkového (navrhnuté navrhovateľom) a právneho stavu veci, riadne zabezpečil dôkazné listiny, a z iných súdnych konaní v skutkovo a právne identických veciach mal k dispozícii všetky pre vec podstatné a rozhodujúce písomné listinné dôkazy, a tiež 11 právoplatných rozhodnutí vydaných odporcom, z ktorých je jeho úradný postup preukázaný. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľa, že je povinnosťou všeobecného súdu dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania (pričom ani nešpecifikoval, na ktoré otázky nedostal odpoveď), keď aj podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR všeobecný súd musí dať odpoveď na tie otázky, nastolené účastníkom konania, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania, a odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 241/07). Uviedol, že podstatou práva na spravodlivé konanie nie je právo na úspech v konaní a teda právo na rozhodnutie zodpovedajúce názorom a predstavám navrhovateľa, a preto jeho tvrdenie, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti považuje za denegatio iustitiae, je účelové. Mal za to,

že navrhovateľ sa účelovo snaží dodatočne navrhovať vykonanie ďalších právne irelevantných dôkazov, ktoré iba oddiaľujú vydanie rozhodnutia vo veci, a zároveň sa snaží vyfabulovať fiktívnu existenciu jeho údajného nesprávneho postupu a tiež fikciu, kedy sa tak stalo, pretože údajný nesprávny úradný postup nebol preukázaný a neexistuje. Poukázal na to, že navrhovateľ nevyužil všetky možnosti na uplatnenie a vymoženie svojho nároku, pretože nepodal žiadny návrh proti členom predstavenstva ani členom kontrolnej komisie Družstva, ktorí boli zodpovední za jeho riadenie, za hospodárenie a nakladanie s jeho majetkom. Ohľadom tvrdenia navrhovateľa v odvolaní, že Národná banka Slovenska nepostupovala v súlade s princípom právneho štátu, uviedol, že jej kompetencie pri vykonávaní dohľadu nad dohliadanými subjektmi sú dané platnými právnymi predpismi, a ich medze vyplývajú aj z Ústavy SR a konštantnej súdnej judikatúry, podľa ktorej všetky orgány verejnej moci môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, pričom je vylúčený extenzívny výklad (interpretácia) týchto ústavných princípov vyplývajúcich z článku 2 ods. 2 Ústavy SR. Zdôraznil, že Národná banka Slovenska postupovala v súlade s Ústavou SR a platnými právnymi predpismi, nebola nečinná, nespôsobila žiadne prieťahy, a pri svojom postupe voči Družstvu a aj obchodníkovi s cennými papiermi dodržiavala zákonné pravidlá, zakotvené ustanoveniami zákona o dohľade a zákona o cenných papieroch. Mal tiež za to, že ak bola navrhovateľ neznalý právnych predpisov, mohol požiadať Národnú banku Slovenska o vysvetlenie jej zákonom zverených kompetencií v oblasti dohľadu nad finančným trhom. Muselo mu však byť známe, že s investíciou je spojené aj riziko, a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov.

Ohľadom navrhovateľom v odvolaní tvrdeného zanedbania jeho povinností pri dohľade nad Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi uviedol, že Národná banka Slovenska môže ukladať sankcie dohliadanému subjektu len za také porušenie a neplnenie povinností, ktoré sú dohliadanému subjektu uložené zákonom a ktoré zároveň patria do pôsobnosti a kompetencií orgánu dohľadu. Poukázal na to, že až od účinnosti novelizovaného ust. § 129 ods. 3 zákona o cenných papieroch, teda až od 01.06.2010, boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú aj povinnosť dodržiavať schválený Prospekt investície, a teda až odvtedy mohla Národná banka Slovenska dohliadať, či Družstvo schválený Prospekt investície dodržiava. Uviedol, že povinnosť aktualizovať Prospekt investície bola stanovená vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt až od 01.01.2009, na základe novelizovaného ust. § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch v znení zák. č. 558/2008 Z.z., avšak počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt, nepretržite zodpovedal a zodpovedá investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investície štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt. Informácie a podklady, ktoré má Národná banka Slovenska zisťovať v rámci predmetu dohľadu, sa vždy vzťahujú výlučne ku konkrétnemu druhu dohliadaného subjektu so zohľadnením jeho zákonom uložených povinností. Poukázal na skutočnosť, že žiaden zákon neukladal vyhlasovateľom verejnej ponuky majetkových hodnôt, teda ani Družstvu, žiadne povinnosti v oblasti obmedzenia a rozloženia rizík ani krytia, na rozdiel od iných dohliadaných subjektov, a preto reálne neexistujúce povinnosti Družstva nemohla Národná banka Slovenska kontrolovať. Vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt mal v súvislosti s rizikom iba jednu informačnú povinnosť podľa ust. § 129 ods. 1 písm. b) zákona o cenných papieroch, ktorá spočívala v tom, že zverejnené alebo hromadne používané oznámenie o verejnej ponuke majetkových hodnôt muselo obsahovať taktiež upozornenie, z ktorého vyplývalo, že s touto investíciou je spojené aj riziko a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov. Uviedol, že za dodržiavanie Prospektu investície Družstva bolo aj voči členom družstva vždy zodpovedné predstavenstvo ako štatutárny orgán, a to bez ohľadu na fakt, či vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt táto povinnosť bola alebo nebola osobitne zákonom uložená. Poukázal na nepravdivé, klamlivé a zavádzajúce tvrdenia navrhovateľa v odvolaní s tým, že Národná banka Slovenska nevykonávala dohľad nad finančnými ukazovateľmi Družstva, ale mohla kontrolovať len to, či si Družstvo plní informačné povinnosti o verejných ponukách majetkových hodnôt, a to, či informácie zverejňované Družstvom obsahujú náležitosti predpísané zákonom, a či Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt zverejňuje finančné správy v zmysle bývalého ust. § 130 zákona o cenných papieroch, pričom tieto informácie Národná banka Slovenska nepotvrdzovala a ani nemohla potvrdzovať, pretože mohla postupovať len v súlade s bývalými ustanoveniami § 129 a § 130 Zákona o cenných papieroch, a nemohla potvrdzovať správnosť finančných ukazovateľov Družstva. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľa, že vo vzťahu k Družstvu bola Národná banka Slovenska nečinná, nakoľko vydala relevantné rozhodnutia, pričom sa nedopustila žiadnych prieťahov v konaní a postupovala v rámci jej

oprávnení a v súlade so zákonom o cenných papieroch, zák. č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj Ústavou SR.

Tvrdenie navrhovateľa, že nie je možné vznik škody spojiť s formálnym ukončením konkurzného konania, považoval za zmätočné, a stotožnil sa so záverom súdu prvého stupňa, že navrhovateľ nepreukázal vznik škody. Nepreukázal totiž bezúspešné uplatnenie nároku voči Družstvu (ani voči členom predstavenstva a kontrolnej komisie Družstva), čím nepreukázal vznik škody. Poukázal na odôvodnenie nálezu Ústavného súdu SR č.k. II. ÚS 165/2012-45 zo dňa 13.02.2013, podľa ktorého, kým má navrhovateľ pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto ho získal, resp. kým nepreukázal bezúspešné domáhanie sa vydania tohto obohatenia, nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu podľa zák. č. 58/1969 Zb., a to existencia samotnej škody. Mal potom za to, že až po vyčerpaní všetkých zákonných možností navrhovateľa k uspokojeniu nárokov zo svojich práv proti súkromnej právnickej osobe a jej zodpovedným predstaviteľom môže byť nastolená otázka vzniku škody a prípadnej zodpovednosti štátu. Zdôraznil, že navrhovateľ v danom prípade nevyužil ani nevyčerpal svoje zákonné možnosti, čo znamená, že nebol bdely a aktívny pri ochrane a uplatňovaní svojich práv, a preto by mal aj znášať následky svojho nekonania. Nesúhlasil ani s tvrdením navrhovateľa, že listinné dôkazy údajne neboli vykonané spôsobom upraveným v ust. § 129 ods. 1 O.s.p.. V zápisnici o pojednávaní síce nie je osobitne uvedené, že na tomto pojednávaní boli prečítané určité listiny alebo ich presne označené časti, ale z nej jasne vyplýva, že súd prvého stupňa jednotlivé dôkazy, nachádzajúce sa doteraz v súdnom spise, oboznámil a presne špecifikoval o aké doklady išlo. Navyiac, súdu, i zástupcom oboch účastníkov konania bol obsah všetkých listinných dôkazov a vyjadrení známy z inej činnosti súdu prvého stupňa. Zdôraznil, že v súlade s ust. § 121 O.s.p. netreba dokazovať skutočností všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti s tým, že z odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.02.2008, sp. zn. 1Obo 283/2006 vyplýva, že „dôkazy, na ktoré účastník dodatočne poukazuje, sú súdu všeobecne známe, pretože účastník viedol desiatky sporov na rovnakom skutkovom a právnom základe voči rôznym dlžníkom, takže dokazovanie v tomto smere nebolo potrebné vykonať“, pričom poukázal na to, že na Okresnom súde Bratislava I je proti nemu vedených niekoľko sto sporov na rovnakom skutkovom a právnom základe, a s totožnými listinnými dôkazmi, pričom vo všetkých sporoch majú navrhovateľa rovnakého právneho zástupcu.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p., a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa ust. § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dostatočné dokazovanie z hľadiska navrhovateľom uplatneného nároku, a jeho výsledky aj náležite v súlade s ust. § 132 O.s.p. zhodnotil, na skutkové zistenia aplikoval správne právne predpisy, z vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver, a svoje rozhodnutie aj veľmi podrobne a náležite v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodnil. S odôvodnením rozhodnutia súdom prvého stupňa sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

V procesnom postupe súdu prvého stupňa odvolací súd nezistil ani procesné pochybenia alebo vady, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, keď sa nestotožnil s námietkou navrhovateľa, že nevykonal riadne dokazovanie listinnými dôkazmi, pretože zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 03.07.2014 jednoznačne vyplýva, že súd prvého stupňa oboznámil obsah do spisu založených listinných dôkazov, ktoré aj v zápisnici konkrétne špecifikoval (č.l. 155-163), pričom zástupcovia účastníkov konania k oboznámeným dôkazom uviedli, že ich obsah ako i obsah vyjadrení im je známy, a tiež zhodne uviedli, že nežiadajú všetky listinné dôkazy oboznamovať ich prečítaním. Tvrdenie navrhovateľa o riadnom nevykonaní listinných dôkazov súdom prvého stupňa potom vyhodnotil ako nepravdivé a nemajúce oporu v predložennom spise.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ bol členom PODIELOVÉHO DRUŽSTVA SLOVENSKE INVESTÍCIE, Poľná č. 1, Bratislava, IČO: 35 784 717 (ďalej „Družstvo“), toho času v konkurze vyhlásenom uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11.04.2011, č.k. 3K 95/2010-21,

právoplatným dňa 05.05.2011, s členským podielom v sume 7.040 eur (a zmenkou v sume 4.000 eur), ktorá mu nebola Družstvom vyplatená, pričom si ju uplatnil voči Družstvu v konkurze, a to vo výške 11.310,05 eur. Konkurz na majetok Družstva nie je právoplatne skončený. Po popretí jeho nároku správcom konkurznej podstaty podal incidenčnú žalobu, ktorá je vedená na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 2Cbi 53/2011, pričom konanie nie právoplatne skončené. Zaplataenia svojho nároku sa domáha v tomto konaní titulom škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska. Zo súdom prvého stupňa vykonaného dokazovania vyplýva, že dňa 02.06.2008 bola medzi Družstvom ako klientom a obchodnou spoločnosťou CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s., v likvidácii, (ďalej „obchodník s cennými papiermi“), ako obhospodarovateľom uzavretá Zmluva o riadení portfólia podľa ust. § 43 zák. č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách, predmetom ktorej bol podľa článku I. bod 2 záväzok obchodníka s cennými papiermi hospodáriť s portfóliom Družstva, pravidelne sledovať a vyhodnocovať spravované portfólio, obstarávať predaj cenných papierov z portfólia, nákup cenných papierov a prvé nadobudnutie cenných papierov od emitenta do portfólia Družstva, v súlade so schválenými prospektami investície, uschovávať a spravovať cenné papiere, nachádzajúce sa v portfóliu Družstva, uskutočňovať optimalizáciu a taktické zmeny v portfóliu Družstva a poskytovať mu konzultácie a finančné analýzy, pričom podľa Prílohy č. 2 k predmetnej zmluve sa obchodník s cennými papiermi zaviazal zabezpečiť mieru zhodnotenia Družstva vo výške 8 % ročne. Medzi účastníkmi konania nebolo sporným, že po výpovedi Zmluvy zo dňa 30.03.2010 zo strany obchodníka s cennými papiermi, Národná banka Slovenska rozhodnutím zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska zo dňa 01.03.2011, č. GUV-274/2011, odobrila obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, a rozhodnutím č. ODT-10890-4/2010 zo dňa 30.05.2011 Národná banka Slovenska zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt podľa ust. § 144 ods. 4 písm. c) zák. č. 566/2001 Z.z. z dôvodu porušenia ust. § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b), c), h) zák. č. 566/2001 Z. z. a ust. § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách. V posudzovanej veci sa navrhovateľ návrhom domáhal uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť mu škodu v sume 11.040 eur s príslušenstvom, ktorá mu mala vzniknúť v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska, špecifikovanom v návrhu na začatie konania a jeho doplnení, ktorý mal spočívať v tom, že Národná banka Slovenska oneskorene zistila neaktuálnosť Prospektu investície Družstva, keď Družstvo porušovalo ust. § 129 ods. 3 v spojení s ust. § 128 ods. 1 písm. b), c), h) a ust. § 125c ods. 1 v spojení s ust. § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch, a zasiahla až v máji 2011, kedy vydaním rozhodnutia o zákaze činnosti zakázala Družstvu činnosť, hoci neaktuálnosť Prospektu investície bola už od 31.12.2006, ďalej v prijatí nedostatočných opatrení zo strany Národnej banky Slovenska po 24.08.2007, kedy pri kontrole Družstva zistila, že z hľadiska rizikovosti portfólia, má portfólio nedostatočne rozložené, t. j. že Družstvo malo všetky získané peňažné prostriedky investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom s cennými papiermi, pričom rizikovosť rozloženia portfólia je jedným z najdôležitejších ukazovateľov, ktoré Národná banka Slovenska pri výkone dohľadu sleduje a má sledovať, a tiež že Národná banka Slovenska prijala od 20.08.2008 do 04.03.2011, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o odobratí povolenia obchodníkovi, nedostatočné opatrenia, a zapríčinila, že navrhovateľ nemohol rozpoznať riziko svojej investície už skôr, najmä po zisteniach, že obchodník s cennými papiermi poskytol Družstvu investičnú službu, ktorú mu poskytovať nemohol.

V posudzovanej veci sa teda navrhovateľ voči štátu domáha náhrady škody, ktorá mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Hmotnoprávnym základom pre uplatnenie práva navrhovateľa na náhradu škody je ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom má povahu objektívnej zodpovednosti, ktorej sa nemožno zbaviť, a ktorá je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok, ktorými je nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Prvotnou podmienkou pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je existencia nesprávneho úradného postupu, ktorý zákon č. 514/2003 Z.z. v ustanovení § 9 bližšie vysvetľuje tak, že za nesprávny úradný postup je potrebné považovať aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť

orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Podľa konkrétnych okolností toho - ktorého prípadu, môže však ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Úradný postup nie je spravidla možné v právnom predpise upraviť do najmenších podrobností a preto je potrebné správnosť úradného postupu posudzovať i z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup štátneho orgánu smeruje. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci bez zbytočných prietahov (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Ani vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom a škodou zákon č. 514/2003 Z.z. nevysvetľuje. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva, pričom otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Právnym posúdením je vymedzenie, medzi akou ujmom (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je náhrada požadovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmom poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti. V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Príčinná súvislosť (kauzálny nexus) je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. Vyžaduje sa, aby protiprávne konanie (delikt, nezákonné rozhodnutie, nesprávny úradný postup) a vznik škody boli v logickom slede (nexus = spojenie, súvislosť, sled), teda, aby protiprávne konanie bolo príčinou a vznik škody vrátane jej rozsahu následkom tejto príčiny. Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúcej jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Základom je úvaha (test *conditio sine qua non* spoločný pre takmer všetky právne systémy Európskej únie), či by škodlivý následok nastal bez konania škodcu. Ak by tomu tak bolo, príčinná súvislosť by daná nebola. Podľa teórie tzv. adekvátnej príčinnej súvislosti, príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne však musí byť preukázané, že škoda by bez tejto príčiny nebola nastala a existenciu príčinnej súvislosti zisťuje súd, ktorý so zreteľom na konkrétne okolnosti vyhodnocuje, či tu príčinná súvislosť je, alebo nie. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením veci vymedzenie, medzi akou ujmom (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je požadovaná náhrada.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Z dikcie citovaných zákonných ustanovení teda vyplýva, že škoda ako kategória občianskeho práva sa chápe ako ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná v peniazoch, teda všeobecným ekvivalentom, a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, teda poskytnutím predovšetkým peňazí. Skutočnou škodou sa rozumie ujma, ktorá musí spočívať v zmenšení majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou. Podľa ustanovenia odseku 1 sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Ušlý zisk je v podstate ušlým majetkovým prospechom a spočíva v nenastalom zväčšení (rozmnožení) majetku poškodeného, ktoré by bolo možné dôvodne očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí, nebyť škodnej udalosti. Poškodený je povinný vznik škody preukázať, v súdnom konaní ho preto zaťažuje dôkazné bremeno o tom, že škoda vznikla.

Odvolaací súd sa najskôr stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup zo strany Národnej banky Slovenska pri vykonávaní dohľadu nad činnosťou Družstva. Nevyhnutným predpokladom pre záver o tom, že postup Národnej banky Slovenska v preskúmvanej veci bol nesprávny, je normatívne vyjadrenie „správneho úradného postupu“ a zistenie, že Národná banka Slovenska tento postup nezachovala s tým, že v posudzovanej veci mal nesprávny úradný postup odporcu spočívať aj v tom, že Národná banka Slovenska oneskorene zistila neaktuálnosť Prospektu investície Družstva. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že námietka navrhovateľa, spočívajúca v tvrdení, že povinnosťou Národnej banky Slovenska bolo dohľadať na aktualizáciu Prospektu investície, neobstojí. V danom prípade nie je sporné, že Národná banka Slovenska bola povinná vykonávať dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, v konaní však bol sporný rozsah tohto dohľadu. V tejto súvislosti odvolaací súd zdôrazňuje, že až od účinnosti novelizovaného ust. § 129 ods. 3 zák. č. 566/2001 Z.z. (novela zákona č. 566/2001 Z.z. vykonaná zákonom č. 129/2010 Z.z.), teda až od 01.06.2010, boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú povinnosť dodržiavať schválený Prospekt investície. Teda až od 01.06.2010 mohla Národná banka Slovenska dohľadať, či Družstvo dodržiava schválený Prospekt investície. Pokiaľ potom Družstvo od 31.12.2006 do 01.06.2010 zo zákona povinnosť dodržiavať schválený Prospekt investície nemalo, nemohla Národná banka Slovenska takúto povinnosť prostredníctvom výkonu dohľadu skúmať, keďže Družstvo samo o sebe nebolo povinné Prospekt investície dodržiavať. Tiež povinnosť aktualizovať Prospekt investície v zmysle ust. § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. bola vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt stanovená až od 01.01.2009 na základe novelizovaného ust. § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. (novela zák. č. 566/2001 Z.z. vykonaná zákonom č. 558/2008 Z.z.). Počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt zodpovedal investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investícií štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt (§ 128 ods. 1 písm. h) zák. č. 566/2001 Z.z.).

Nebolo možné sa stotožniť ani s námietkou navrhovateľa o povinnosti Národnej banky Slovenska v oblasti skúmania rizikovosti portfólia Družstva, nakoľko zákon č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt (teda ani Družstvu) žiadne povinnosti v oblasti rozloženia rizík, na rozdiel od iných dohľadaných subjektov, napr. správcovských spoločností pre kolektívne investovanie. Preto tieto neexistujúce povinnosti Družstva nemohla Národná banka Slovenska kontrolovať.

Je nepochybné, že ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv subjektu, avšak na druhej strane nemožno prehliadnuť, že štát je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii vo svetle presne zákonom stanovených povinností Národnej banky Slovenska. Štát by sa nemohol zbaviť zodpovednosti za postup Národnej banky Slovenska iba v prípade, ak by sa jeho postup ukázal mylným, zasahujúcim do základných práv navrhovateľa, ktorý však nemôže vychádzať z toho, ako takýto postup navrhovateľ vyhodnotil, ale musí vychádzať výlučne z toho, že nemožno prisúdiť Národnej banke Slovenska pri aplikácii zákonov viac povinností ako tých, ktoré jej konkrétnym spôsobom zo zákona vyplývajú.

Z obsahu Zmluvy uzavretej medzi Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi vyplýva, že jej podstatou bol výkon finančných operácií za účelom obhospodarovania cenných papierov a iných finančných nástrojov a iných operácií súvisiacich s riadením portfólia družstva, čo v praxi znamenalo,

že obchodník s cennými papiermi obchodoval vo vlastnom mene na účet Družstva, čiže riziko nieslo samotné Družstvo, ktoré bolo iniciátorom celého obchodu Družstva, ktoré dávalo pokyny na nákup, či predaj toho ktorého finančného nástroja (článok III bod 1 písm. c/ Zmluvy v spojení s § 5 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch). V danom prípade išlo o služby, ktoré Družstvo ako klient obchodníka s cennými papiermi využívalo na vlastné riziko s vedomím, že ziskovosť uvedených operácií nie je zaručená, a navrhovateľ si ako člen Družstva, ktoré za týmto účelom zhodnocovalo portfólio, musel byť vedomý, že vývoj na finančných trhoch nemožno s istotou predpovedať a odhadnúť, čo je podstatným znakom týchto obchodov prostredníctvom obchodníkov s cennými papiermi, s tým, že až do rozhodnutia Národnej banky Slovenska zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska zo dňa 01.03.2011, č. GUV - 274/2011, vykonával obchodník s cennými papiermi túto činnosť ako regulovanú Národnou bankou Slovenska, a činnosť Družstva, ktorého bol navrhovateľ v rozhodnom čase členom, spĺňala znaky investovania s finančnými prostriedkami, disponibilnými za účelom ich zhodnotenia, pričom táto forma nakladania s vlastným majetkom je spôsob zhodnocovania na vlastné riziko, keď ide o riziko v zmysle neistého výnosu z realizovaného finančného investovania. Zodpovednosť štátu nemôže nahrádzať primárnu zodpovednosť obchodníka s cennými papiermi voči Družstvu, či sekundárnu zodpovednosť Družstva voči navrhovateľovi.

Národná banka Slovenska nevykonávala dohľad nad finančnými ukazovateľmi Družstva, ako sa mylne domnieva navrhovateľ. Podľa platnej právnej úpravy mohla totiž kontrolovať len to, či Družstvo plní informačné povinnosti v zmysle ust. § 126 až § 130 zák. č. 566/2001 Z.z.. V tejto súvislosti treba poukázať i na to, že navrhovateľ si musel byť vedomý toho, že s jeho investíciou je spojené riziko, a že doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov (ust. § 129 ods. 1 písm. b) zák. č. 566/2001 Z.z. v znení platnom do 21.07.2013; ust. § 126 až § 130 boli zo zákona č. 566/2001 Z.z. vypustené novelou vykonanou zákonom č. 206/2013 Z.z. účinným dňa 22.07.2013). Ak si toho navrhovateľ vedomý nebol, nemožno to pričítať na ťarchu Národnej banky Slovenska v zmysle zásady, podľa ktorej neznalosť zákona neospravedľuje. To isté platí aj pokiaľ ide o jeho argumentáciu, že o rozsahu dohľadu Národnej banky Slovenska nad činnosťou Družstva nemal vedomosť. Navrhovateľ ako člen družstva (t.j. podnikateľského subjektu) neinvestoval peňažné prostriedky do subjektu, na činnosť ktorého nemal žiaden vplyv, ale práve naopak, členská schôdza je najvyšším orgánom družstva, prostredníctvom ktorého členovia uplatňujú svoje právo riadiť záležitosti družstva, kontrolujú činnosť družstva a jeho orgánov v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka a stanov Družstva. Sám navrhovateľ argumentoval tým, že peňažné prostriedky do Družstva vložil z dôvodu, že sa spoliehal na to, že družstvo a aj obchodník s cennými papiermi sú subjekty, nad ktorými vykonáva dohľad Národná banka Slovenska, a tak že bude zabezpečené ich riadne fungovanie, a tým budú nielen ochránené jeho peňažné prostriedky, ale aj budú zhodnotené v garantovanej výške. Jeho spoľahnutie vychádzalo z toho, že družstvo malo ako jednu z činností (zapísaných v predmete činnosti podľa výpisu z Obchodného registra) zhromažďovanie peňažných prostriedkov od svojich členov formou členských vkladov a vykonávania činností na uspokojovanie potrieb svojich členov, spočívajúce v efektívnom zhodnotení vložených finančných prostriedkov. Navrhovateľ vložil svoje finančné prostriedky do Družstva s plným vedomím toho, že vložením finančných prostriedkov sa stal členom podnikateľského subjektu (Družstva), pričom s členstvom sú spojené určité práva a povinnosti, ktoré sa týkajú okrem iného aj hospodárenia a majetku družstva. Bol to práve samotný navrhovateľ (v danom prípade sa jedná o člena družstva a vzťah člena družstva k družstvu, a dodržiavanie stanovených povinností v tomto vzťahu ako prevenčnej povinnosti predchádzať škodám), ktorý zanedbal prevenčnú povinnosť uloženú mu Obchodným zákonníkom ako členovi družstva, a v zmysle ust. § 415 Obč. zák. mal postupovať ako člen družstva v spolupráci s ďalšími členmi družstva s primeranou dávkou opatrnosti, ktorú bolo možné od neho spravodlivo požadovať, a zvážiť možnú mieru rizika. Mohol a mal sa presvedčiť ako člen družstva o skutočnostiach uvádzaných Družstvom, mal sa aktívne, s dostatočnou starostlivosťou riadne a včas zaujímať o svoje práva (a ich výkon) voči družstvu, nakoľko ich podcenením či zanedbaním sa aj sám pričínol o znehodnotenie alebo nevyožiteľnosť investovaných prostriedkov.

Nebolo možné stotožniť sa ani s námietkou navrhovateľa o nedostatočných opatreniach Národnej banky Slovenska na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka s cennými papiermi pri činnosti voči Družstvu, nakoľko odhládnuť od aktívneho prístupu Národnej banky Slovenska k obchodníkovi s cennými papiermi, preukázaného jej rozhodnutím zo dňa 08.01.2008, č. OPK-9750/3/2007, ktorým uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 16.596,96 eur

(500.000,- Sk), kedy po zrušení a vrátení vecí na ďalšie konanie Bankovou radou Národnej banky Slovenska, opätovne rozhodnutím zo dňa 20.08.2008, č. OPK-9750-5/2007, uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 9.958,18 eur (300.000,- Sk), a následne rozhodnutím zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, odvolací súd považuje za dôležité zdôrazniť, že navrhovateľ sa nemôže v konaní domáhať náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu, ktorý má spočívať v takom pochybení v postupe Národnej banky Slovenska, ktoré sa týkajú hmotnoprávneho posúdenia vecí, keď takéto hmotnoprávne pochybenia sa môžu priamo odraziť v obsahu rozhodnutí Národnej banky Slovenska, nakoľko nie je možné za nesprávny úradný postup považovať to, keď výklad zákona, právne posúdenie vecí, či aplikácia zákona na daný skutkový stav zo strany štátneho orgánu sú odlišné od tých, aké očakáva ten účastník, koho práv či právom chránených záujmov sa má rozhodnutie dotýkať.

Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvého stupňa, že Národná banka Slovenska svojím postupom neporušila svoje povinnosti, keďže pri výkone verejnej moci postupovala v rozsahu svojich kompetencií daných jej zákonom, nedopustila sa pri svojom rozhodovaní žiadneho excesu a ani nepostupovala spôsobom nezlučiteľným s ochranou základných práv a ľudských slobôd, a preto jej postup nie je možné kvalifikovať ako nesprávny podľa zák. č. 514/2003 Z. z..

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že postup Národnej banky Slovenska bol v súlade s článkom 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon a preto pokiaľ Národná banka Slovenska zisťovala podmienky a predpoklady pre vydanie vyššie uvedených rozhodnutí, za týmto účelom nepochybne zhromažďovala podklady (dôkazy), hodnotila zistené skutočnosti, tieto právne posúdila, a iné opatrenia, ktoré od Národnej banky Slovenska navrhovateľ očakával a namietal ich nedostatočnosť, nemôžu byť na ujmu odporcov. V daných prípadoch išlo o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutí a prípadné nesprávnosti a vady pri tomto zisťovaní podkladov a pri ich posudzovaní sa potom prejavia práve v obsahu rozhodnutia a z hľadiska zodpovednosti štátu môžu zakladať jeho zodpovednosť za nezákonné rozhodnutie, pričom navrhovateľ v priebehu celého konania pred súdom prvého stupňa vytýkal len nesprávny úradný postup Národnej banky Slovenska a pochybenia, či nedostatky spočívajúce v tom, že Národná banka Slovenska pred svojím rozhodnutím nesprávne (nedostatočne) vyhodnotila podmienky pre jeho vydanie, je možné posudzovať v rámci tzv. nezákonného rozhodnutia. Všetky uvedené rozhodnutia však boli vydané v súlade so zákonom, neboli zrušené a majú povahu tzv. zákonného rozhodnutia s tým, že navrhovateľ tvrdí nesprávny úradný postup odporcu v konaní nepreukázal.

Z uvedeného je potom zrejmé, že v konaní nebol preukázaný základný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom štátu v zmysle ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorým je nesprávny úradný postup štátu zastúpeného Národnou bankou Slovenska.

Z obsahu spisu tiež vyplýva, že navrhovateľ bol členom Družstva, ktoré je v súčasnosti v konkurze, vyhlásenom uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11.04.2011, č.k. 3K 95/2010-21, právoplatným dňa 05.05.2011, s členským podielom v sume 7.040 eur a tvrdou zmenkou v sume 4.000 eur. Súd prvého stupňa správne vyhodnotil, že navrhovateľ v konaní nepreukázal vznik škody, pretože nepreukázal bezúspešné domáhanie sa úhrady pohľadávky v žalovanej sume voči dlžníkovi, teda Družstvu, s ktorým bol v právnom vzťahu, a ktoré je vo vzťahu k nemu v pozícii dlžníka povinného vydať mu získaný prospech v podobe vyrovnacieho podielu. Nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom voči odporcovi môže byť v občianskom súdom konaní uplatnený až vtedy, ak navrhovateľ nedosiahne uspokojenie svojej pohľadávky v konkurznom konaní, v ktorom si aj uplatnil pohľadávku, ktorá je predmetom tohto sporu. Kým teda nepreukázal bezúspešné domáhanie sa úhrady pohľadávky voči dlžníkovi, nie je daný predpoklad existencie škody, a tým ani základný predpoklad zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. (analogicky rozhodnutie Najvyššieho súdu, sp. zn. 4Cdo 199/2005 zo dňa 31.05.2006, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cz 110/84, publikované pod č. 4/87 vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, je stále použiteľné). Z uvedeného dôvodu odvolací súd vyhodnotil námietky navrhovateľa, rozporujúce záver súdu prvého stupňa o predčasnosti podanej žaloby, ako nedôvodné.

S poukazom na vyššie uvedené a za stavu, keď súd prvého stupňa v danom prípade v potrebnom rozsahu pre rozhodnutie vo veci samej zistil skutkový stav, vykonaním potrebných a účastníkmi navrhnutých dôkazov, a keď navrhovateľ v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, resp. tvrdenia, s ktorými by sa nebol súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku dôsledne vysporiadal, a následne takto riadne zistený skutkový stav aj správne právne posúdil, čo znamená, že na správne zistený skutkový stav aplikoval zodpovedajúce zákonné ustanovenia, odvolací súd tento rozsudok v napadnutom rozsahu ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

Napadnutým uznesením č.k. 16C 66/2012-215 zo dňa 29.09.2014 súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť do troch dní od právoplatnosti uznesenia zaplatiť súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku vo výške 20 eur s tým, že poplatok bol vyrúbený podľa ust. § 2 ods. 4, § 7 ods. 10, § 9 ods. 5 zák. č. 71/1992 Zb. a položky č. 7b Sadzobníka súdnych poplatkov (vzhľadom na predmet konania a vyrúbenú výšku poplatku vyhodnotil odvolací súd uvedenie položky 7b ako písársku chybu, správne má byť 7a, čo ani navrhovateľ nerozporoval).

Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie, a navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a konanie o vyrúbenie súdneho poplatku zastavil. S poukazom na ust. § 4 ods. 1 písm. k) zákona č. 71/1992 Zb., účinného do 30.09.2012, a na ust. § 18ca zákona č. 71/1992 Zb., účinného k 01.10.2012 v spojení s ust. § 4 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb., namietal uloženie povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vzhľadom na to, že predmetom konania je nárok navrhovateľa proti odporcovi na náhradu škody podľa ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z.z., pričom konanie sa začalo do 30.09.2012, a vzťahuje sa naň neobmedzené vecné oslobodenie od súdneho poplatku ex lege, ktoré smeruje k vecnému oslobodeniu od platenia akýchkoľvek súdnych poplatkov, uvedených v Sadzobníku zákona o súdnych poplatkoch, účinného do 30.09.2012, teda aj k vyrúbenému poplatku. Mal za to, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č.k. 4Co 128/2014-310 zo dňa 29.04.2014, v ktorom si odvolací súd jeho názor osvojil.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., a po prehodnotení svojho pôvodného právneho názoru dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa ust. § 2 ods. 4 veta prvá zák. č. 71/1992 Zb. v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie.

Podľa ust. § 5 ods. 1 písm. a) zák. č. 71/1992 Zb. poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa ust. § 6 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa ust. § 17 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. poplatok za odvolanie a dovolanie podané po nadobudnutí účinnosti tohto zákona sa vyrubuje vo výške určenej týmto zákonom.

Podľa ust. § 18ca zák. č. 71/1992 Zb. (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. októbra 2012) z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa pol. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom platí súdny poplatok vo výške 20 eur.

Podľa poznámky č. 3 k položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej.

Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa súd napadnutým uznesením, ktorým uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku, aplikoval správny právny predpis a správne ho aj vyložil, a súdny poplatok navrhovateľovi vyrúbil aj v správnej výške. Postup súdu prvého stupňa, ktorý rozhodol o povinnosti navrhovateľa zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, bol preto správny. Odvolacie námietky navrhovateľa nepovažoval odvolací súd za dôvodné. Je totiž nepochybné, že v Sadzobníku súdnych poplatkov sa v položke č. 7a nachádza súdny poplatok pre konanie o návrhu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Táto položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb., bola do Sadzobníka vložená novelou zák. č. 71/1992 Zb. vykonanou zákonom č. 286/2012 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.10.2012. Súčasne bolo touto novelou do zák. č. 71/1992 Zb. vložené ust. § 18ca, podľa ktorého sa z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. Konanie o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. síce do 30.09.2012 nebolo uvedené v Sadzobníku súdnych poplatkov, od 01.10.2012 je však spoplatnené. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžf 37/2010 zo dňa 04.05.2011 „tak ako poplatková pohľadávka vzniká podaním návrhu a je zročná zároveň týmto okamihom, je aj poplatok z odvolania vo veci samej zročný okamihom, keď bolo toto odvolanie podané. Súd môže súdny poplatok vyrubiť a vymáhať až po vzniku poplatkovej povinnosti“. Zákon o súdnych poplatkoch č. 71/1992 Zb. v ust. § 17 ods. 2 ustanovuje, že poplatok za odvolanie a dovolanie podané po nadobudnutí účinnosti tohto zákona sa vyrubuje vo výške určenej týmto zákonom. Z uvedeného potom vyplýva, že navrhovateľovi poplatková povinnosť za podané odvolanie proti rozsudku vznikla. Navrhovateľ by nebol povinný zaplatiť poplatok za odvolanie (i s poukazom na ust. § 6 ods. 2 prvá veta zák. č. 71/1992 Zb.) iba v prípade, ak by odvolanie podal pred 30. septembrom 2012. Odvolanie však podal dňa 19.08.2014, z čoho vyplýva, že odvolacie konanie sa začalo za účinnosti zák. č. 71/1992 Zb. v znení zák. č. 286/2012 Z.z.. Preto postupoval súd prvého stupňa správne, ak mu napadnutým uznesením uložil povinnosť zaplatiť poplatok za odvolanie v zmysle pol. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, účinne v čase vzniku poplatkovej povinnosti, pričom poplatok vyrúbil aj v správnej výške 20 eur.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p., a ich náhradu úspešnému odporcovi nepriznal, pretože si právo na ich náhradu neuplatnil (ust. § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.